

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců
Mgr. Jana Čížka a JUDr. Milana Podhrázkého ve věci

žalobce: **T. T.**
bytem X
zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, č. j. 038497/2014/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, č. j. 038497/2014/KUSK, a rozhodnutí Magistrátu města Kladno ze dne 13. 1. 2014, č. j. DP/4230/13/PP-št, **se zrušují.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku **11 228 Kč**, k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 12. 4. 2016 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, č. j. 038497/2014/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Kladno (dále jen „magistrát“) ze dne 13. 1. 2014, č. j. DP/4230/13/PP-št (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), jímž byla žalobci podle § 60 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015 (dále jen „přestupkový zákon“), uložena pořádková pokuta ve výši 1 000 Kč, neboť se bezdůvodně nedostavil na výzvu magistrátu k podání nezbytného vysvětlení.
2. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce byl předvolán k podání vysvětlení a řádně poučen o možnosti uložení pořádkové pokuty. Ve stanoveném termínu se k podání vysvětlení nedostavil a pokuta mu proto byla uložena oprávněně. K námitkám žalobce uvedl, že nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), není přílehlavý, neboť v uvedené věci bylo zjevné, že v přestupovém řízení projednáváný skutek nebyl přestupkem. V této věci je z oznámení policie zřejmé, že došlo ke spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Magistrát správně posoudil, že žalobce nebyl jediným možným pachatelem tohoto přestupku a proto bylo na místě žalobce předvolat k podání vysvětlení.
3. Žalobce v žalobě namítl, že nedostavením se k podání vysvětlení implicitně využil svého práva odepřít výpověď, neboť si byl vědom, že přestupek spáchal. Magistrát v předvolání výslovně neuvedl, že výpověď musí být odeprána písemně a žalobce se proto domníval, že tak může učinit pouhým nedostavením se. Žalobce nemohl být magistrátem nucen k sebeobviňování. Tento závěr vyslovil rovněž Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08. Dále namítl, že žalovaný neprokázal, že podání vysvětlení bylo nezbytné. Žalobce proto nemohl být za jeho nepodání trestán. Rovněž namítl nepřiměřenost pokuty, neboť převyšovala průměrnou výši ukládaných pokut v obdobných věcech. Dále namítl, že jeho jednání je nutno kvalifikovat jako přestupek podle § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, neboť je to pro něj výhodnější. Pro pořádkové delikty totiž není stanovena promlčecí lhůta, zatímco odpovědnost za přestupek zanikne uplynutím jednoho roku od jeho spáchání. Pro případ, že by jeho jednání bylo kvalifikováno jako pořádkový správní delikt, namítl rovněž jeho promlčení s ohledem na nutnost použití analogie s přestupky. Dále žalobce namítl nepřezkoumatelnost prvoinstančního rozhodnutí, neboť z něj není zřejmé, jak měl žalobce ztížit další postup v řízení. Konečně namítl, že uložení pořádkové pokuty bylo neúčelné, neboť výzva k podání vysvětlení nevedla ke zjištění totožnosti řidiče a magistrát tak mohl bez dalšího zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce nekonkretizoval, v čem má spočívat nepřiměřenost pokuty. Je na něm, aby prokázal svou tíživou životní situaci. Pokuta ve výši 1 000 Kč je jinak přiměřená. Dále uvedl, že pořádková pokuta není sankcí za přestupek, ale zajišťovacím prostředkem. Podmínky pro její uložení podle §

62 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, byly naplněny. Dále uvedl, že prvoinstanční rozhodnutí bylo řádně odůvodněno, neboť obsahuje podrobný popis skutku. Konečně uvedl, že pokud chtěl žalobce odepřít podání vysvětlení, měl tak učinit výslovným projevem vůle, a to buď písemným oznámením, anebo ústně do protokolu. Pouhé nedostavení se není výslovným a jednoznačným projevem vůle.

5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 25. 11. 2013 obdržel magistrát od Městské policie Kladno oznámení o podezření ze spáchání přestupku ze dne 18. 11. 2013, č. j. MP-PŘ/6398/13. Z něj plyne, že dne 16. 11. 2013 v 11:00 hodin zjistil strážník městské policie, že na pěší zóně označené dopravními značkami IP 27 a) a IP 27 b) na ulici XXX mimo parkoviště stojí vozidlo Škoda Superb s registrační značkou XXX. Na vozidlo byl instalován technický prostředek k zabránění odjezdu a ponechána výzva pro nepřítomného pachatele přestupku. V 13:15 hodin žalobce požádal o sejmutí technického prostředku. Následně byl ztotožněn a sdělil, že vozidlo zde zaparkoval on. Odmítl řešení přestupku v blokovém řízení. K oznámení je připojena fokodokumentace zaparkovaného vozidla.
6. Výzvou ze dne 5. 12. 2013, č. j. DP/4230/13/P-št, byl žalobce magistrátem předvolán k podání vysvětlení k prověření výše uvedeného oznámení o podezření ze spáchání přestupku. K magistrátu se měl dostavit dne 18. 12. 2013 v 13:00 hodin. Dne 13. 1. 2014 vydal magistrát prvoinstanční rozhodnutí, kterým uložil žalobci pořádkovou pokutu ve výši 1 000 Kč s odůvodněním, že se bez závažných důvodů na výzvu k magistrátu nedostavil a vysvětlení dosud nepodal. Záznamem ze dne 29. 1. 2014, č. j. DP/4230/13/P-št, magistrát podle § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona odložil věc dopravního přestupku, neboť do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal téhož dne žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 2. 2016, č. j. 038497/2014/KUSK, zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Na napadeném rozhodnutí je vyznačena právní moc ke dni 12. 2. 2016.
7. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
8. Pro posouzení věci je klíčový žalobní bod namítající zánik odpovědnosti žalobce za správní delikt. Samotná skutečnost, že žalobce odpovídající námitku neuplatnil v odvolacím řízení, je pro věc nerozhodná, soud by se ostatně touto otázkou byl povinen zabývat i bez žalobní námítky [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134, publ. pod č. 2122/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS; všechna rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz].

9. Otázkou omezení odpovědnosti za pořádkový delikt prekluzivní lhůtou se již zabýval NSS v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 9 As 33/2014-53, ve kterém dospěl k závěru, že *„není přípustné, aby bylo možné za spáchaný delikt, byť pořádkový, uložit pořádkovou pokutu po neomezenou dobu. V tom by mohlo být spatřováno porušení principu právní jistoty toho, komu je pořádková pokuta ukládána. [...] V případě, že dojde ke spáchání pořádkového deliktu, je žádoucí, aby byla viníkovi případná pořádková pokuta uložena bez zbytečného odkladu po spáchání pořádkového deliktu, neboť jejím ukládáním je bezprostředně vynucováno plnění příslušných procesních povinností. Zřejmě i z tohoto důvodu chybí v procesních předpisech lhůty pro uložení pokuty za pořádkový delikt, neboť zákonodárce vůbec nepředpokládal, že by k uložení pokuty za pořádkový delikt mohlo dojít po mnoha měsících od jeho spáchání. [...] [N]ejbližším právním předpisem pro ukládání pokuty za pořádkový delikt je [přestupkový zákon]. Nejvyšší správní soud tak dovozuje ze skutkových podstat některých přestupků, které se svou povahou blíží pořádkovým deliktům – například některé přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy – § 21 odst. 1 písm. b), c) či g) přestupkového zákona, příp. přestupek neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, jakožto přestupek proti veřejnému pořádku – § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona a přestupky křivého vysvětlení – § 47a přestupkového zákona.“*
10. NSS proto ve vztahu k pořádkové pokutě dovodil, že díky blízkému charakteru některých přestupků a pořádkových deliktů lze jakožto nejbližší ustanovení analogicky aplikovat § 20 odst. 1 zákona o přestupcích (srov. bod 28 rozsudku). Podle tohoto ustanovení *„[p]řestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.“* Při projednání přestupku přitom v této lhůtě musí dojít k vydání pravomocného rozhodnutí (srov. bod 26 citovaného rozsudku). Pro úplnost lze dodat, že na danou věc není z časového hlediska aplikovatelný § 20 přestupkového zákona ve znění zákona č. 204/2015 Sb. (srov. čl. II odst. 1 a odst. 3 tohoto zákona).
11. V intencích citovaného rozsudku NSS tedy bylo možné pořádkovou pokutu za nedostavení se k podání vysvětlení, ke kterému byl žalobce předvolán na den 18. 12. 2013, uložit nejpozději do 18. 12. 2014. To sice magistrát učinil, nicméně jeho rozhodnutí nenabýlo právní moci, protože se žalobce včas odvolal. Napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 5. 2. 2016 a nabylo právní moci 12. 2. 2016. Byť tedy ve správním spise není doklad o jeho doručení žalobci, je jisté, že nabylo právní moci až po uplynutí jednoleté prekluzivní lhůty. K zániku odpovědnosti žalobce za pořádkový delikt došlo před právní mocí napadeného rozhodnutí. Soud proto shledal tento žalobní bod důvodným.
12. Za daného stavu, kdy nelze mít pochyb o zániku odpovědnosti žalobce za pořádkový delikt uplynutím prekluzivní lhůty, je zbytečné vypořádávat ostatní uplatněné žalobní body. Soud tudíž bez dalšího přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu závažné procesní vady podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS).
13. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o pořádkovém deliktu je prvním úkonem ve věci, a jelikož došlo k prekluzi odpovědnosti za pořádkový delikt a žalovaný by tak nemohl v řízení o odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí pokračovat, zrušil soud nejen

rozhodnutí žalovaného, ale i prvoinstanční rozhodnutí, kterým byla pořádková pokuta žalobci uložena. Jelikož před jeho vydáním nebylo vedeno žádné řízení, není třeba ani řízení ukončovat, a tudíž nebylo důvodu vracet věc žalovanému k dalšímu řízení. Pro pokračování řízení ohledně prekludované odpovědnosti za pořádkový delikt není dán žádný zákonný důvod (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2014, č. j. 9 As 33/2014-53).

14. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení žalobce, který byl ve věci plně úspěšný. Náhradu nákladů řízení tvoří odměna advokáta ve výši 6 200 Kč za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tak patří i náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 1 428 Kč. Celkem tak činí náhrada nákladů řízení žalobce 11 228 Kč.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. března 2018

Shodu s prvopisem potvrzuje B. K.

Olga Stránská v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje B. K.